

Előfizetési árak:

ortán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Tervszerű gazdálkodás.

Debreczen, november 21.

A közgazdasági élet minden ágára kiterjedő gondos figyelmet mutat az a törvényjavaslat, mely több állami beruházás költségeinek fedezéséről kormányunk által a törvényhozás elé terjesztetett. Ha végig tekintünk azon munkálatok sorozatán, melyek e javaslatban foglaltatnak, meggyőződünk arról, hogy azok mindenike szükségét pótol s közgazdasági életünk legjelentékenyebb tényezői fejlesztésére fog szolgálni.

A javaslat indokolásából továbbá megtudjuk, hogy a kormányt az abban foglalt kiadások teljesítésére nemcsak a beruházások hasznos és szükséges volta indította, hanem egy másik nem kevésbé fontos indok is, mely szerint a hazai közgazdaság egyes ágazataiban mutatkozó pangás enyhítésére a kormánynak a rendelkezésére álló eszközökhöz mérten kezdeményező tevékenység által kell közrehatnia.

Legfontosabb és mordhatjuk, a közgazdaság csaknem minden ágára

kiható jelentőséggel bírnak hazánkban a m. kir. államvasutak, melyeknek tervszerű s fokozatos fejlesztésének köszönhetjük jórészen kereskedelmünk és iparunk versenyképességét, sőt talán nem túlozzuk ennek az egész kontinensen elsőrangú helyet elfoglaló vasuti hálózatnak fontosságát, ha azt állítjuk, hogy Magyarország a modern kulturállamok közé emelkedését jórésben öntudatos és nagyszabású vasuti politikájának köszönheti. Ezt a vasuti politikát folytatnunk kell továbbra is, mert a stagnálás e téren visszaesést jelentene s veszedelmes közgazdasági bajoknak válnék okozójává.

Közlekedési viszonyaink a Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter vezetése alatt nagyarányu fejlődést mutatnak, minek legeklatánsabb bizonyítékát a nagy alföldi ut kiépítése képezi. Nagyon természetes, hogy e műút teljesen befejezett csak akkor lesz, ha Szeged és Csongrád közötti állandó jellegű hid építtetik s ez által a közlekedés minden időben biztosítva lesz.

Ugyancsak a kereskedelmi miniszter körültekintő és tervszerű politikáját igazolja a fiumei kikötő kibővítése. Az a hosszú időn át folytatott s nagy áldozatokat igénylő munkásság, melyet a magyar kormány a fiumei kikötőnek fejlesztésében kifejtett, csak akkor fog eredménynyel járni, ha a fiumei kikötő a nagy tengeri kikötők mintájára és azok arányában kibővítettik. — Fiume ugyan az újabb időben nem nagyon szolgált reá, hogy a kormány részéről erősebb támogatásban részesüljön s az autonomisták viselkedése rokonszenvünket egyáltalában nem érdemli meg, ezt a kérdést azonban nem szabad a rokon- vagy az ellenszenv szemüvegén keresztül néznünk, mert az tisztán kereskedelmi érdek, melylyel nemcsak Fiumét emeljük, hanem magunknak is hasznos szolgálatot teszünk. Fiume politikai helyzetét válaszszuk el a kereskedelmi kikötő kérdésétől s akármi-lyen elbánást tanusítunk is az engedetlenkedő reppresentanzával szemben, ez eljárásunk a fiumei kereskedelem emelésére irányuló

TÁRCZA.

Az elítélt.

Irta: Vicente Blasco Ibaues.

Tizennégy hónapja sinylett Rafael szűk cellájában.

Egész világa az a négy kopasz fal volt, melynek minden hasadékát, minden hoporjáját ismerte már, napja az az ablakrés, melynek rácsa feketén rajzolódott rá az ég kékségére. S börtöne talajának csak a fele volt az övé, mert nehéz, minden mozdulatra esőrómpölő lánczai nem engedték megszire, véresre vágta bokáján a hust.

Halálra volt ítélve s míg pörének iratait Madridban a legfőbb törvényszék nézte át, Rafael, mint az élve eltemetett, egyik hónapot a másik után kinlódta át ebben a dohos siri boltban. Csak egy vágya volt még: egyetlen rettentő pillanat szakítson gyorsan véget szüntelen kinlódásának.

Ejjél-nappal, csaknem folyton a multjára gondolt, de az emlékezete olyan homályos volt, hogy azt hitte, más valakinek a története perog le lelki szemei előtt.

Eszébe jutott a nap, mikor visszatért szülőfalujába az első fogházbüntetésből, melyet verekedés miatt mértek rá. Mindenki félelemmel vegyes tisztelettel nézett rá,

azok is, akik egész nap a falu utcáin ácsorogtak, azok is, a kiket mindig meg lehetett találni a tabernákban: a tagbaszakadt, vakmerő suhancztól mindenki félt. A falu legszebb leánya lett a felesége, persze inkább félelemből, mint szerelemből; a falu bírása kerülővé tette meg, vadállati erejének jó hasznát vette a választásoknál. Míg jóakaróinak a pártja volt uralmon, csaknem korlátlan volt a hatalma. De mikor Madridban megbukott a kormány, vele buktak az ő pártfogói is és a másik párt, mely addig félt tőle, most a helyére kerülőnek egy másik vakmerő fiézkötött, aki szintén akkor szabadult a börtönhől.

A megélhetés módját vették el tőle. Ezt meg kellett torolnia azon az emberen, a ki a kenyeret vette ki a szájából. Csak természetes volt, hogy egy este ráesett az ellenségére, lelőtte s aztán a fütykösével végkép agyonverte.

Cosas de hombres... mondják az ilyen dolgokra falun. Rafaelt elfogták. A börtönben régi ismerősökre talált. Végre jött az esküdtszéki tárgyalás napja s ekkor mindazok, akik eddig félték tőle, megboszulták magukat rajta: terhelően vallottak ellene. Aztán jött a rettenetes ítélet, a tizennégy iszonyu hónap, mely alatt várta a halálos ítélet megerősítését; amiben még kétel-

kedni sem mert, a tizennégy hónap, mely alatt folyton ott látta magát a vőpadon.

Nem volt gyáva. Folyton Juan Portelára, Francisco Estabonra s más nagy rablöhősökre gondolt, akiket a nép románczban énekeltek meg s Rafael ép olyan bátornak érezte magát, mint ezek, ép olyan nyugodtan várta utolsó óráját, mint ők.

S azért mégis: mintha az ég minden fergetege hullott volna alá a fejére, mikor megtudta a borzssztó hirt. Madridban véget ért perének a felülvizsgálása s az ítélet végrehajtandó, mondta a távirat szokott kurta nyelvén.

S mikor az egyik porkoláb azt mondta neki, hogy a felesége a kis gyermekével, a ki a fogsága alatt született, a börtön körül ólálkodik s látni akarja őt, akkor nem kétkedett többé. Ha már az asszony is elhagyta a faluját s eljött ide, akkor közel van a végzet.

Beszélték neki, hogy lehetséges még a királyné kegyelme is, s mint minden kétségbeesett ember, Rafael is valóságos dühvel kapaszkodott ebbe az utolsó reménybe. Nem kegyelmeztek-e meg már másoknak is? Miért csak tőle legyen megtagadva a kegyelem? S ott Madridban, annak a felséges asszonynak csak egy aláírásába kerül, hogy megmentse az életét.

S azokat a hivatalos sirásokat, kiket a

Legjobb, legüditőbb és legolesőbb a

Szolyvai ásványos gyógyvíz.

Kiváló gyógyhatás:

gyomor-, torok-, tüdő-, vese-, hólyag- és köszvénybajok esetén.

Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz.

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

működésünkre befolyással nem bírhat.

A posta-távirdai telefon forgalom fejlesztése szintén eminens kereskedelmi érdeket képez s a beruházási költségek e tételnél is haszonnal fognak befektettni.

A törvényjavaslat a népoktatás céljaira öt millió korona beruházást kíván teljesíteni állami elemi népiskolák számára szükséges tantermek és tanítói lakások építése, esetleg ily épületek megszerzése céljaira. Népoktatásunk még mindig nincsenek elegendő számban s a meglévők sem bírnak megfelelő épületekkel. A kötelező népoktatás és különösen az állami népiskolák hatása a nemzeti művelődés előmozdításánál mindinkább mutatkozni kezd. Sajnos, hogy pénzügyi tekintetek közoktatásügyi politikánk fejlesztésének sokszor útját állották s csak örömmel vehetjük tudomásul, hogy Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a népoktatás céljaira a beruházási költségekből ily tekintélyes összeget fog fordítani.

A mezőgazdasági muzeum épületének költségeire javasolt összeg szintén oly befektetést képez, melynek gyümölcsöző volta tekintetében nézetkülönbség nem képzelhető. Kiválóan mezőgazdasági államban, mint Magyarországon, a gazdaközönség értelmi színvonalának emelésére szolgáló egyetlen közoktatási intézménytől sem szabad a költséget sajnálnunk, különösen ma, midőn gazdasági válsággal küzdünk; kü-

lönben is az ily muzeumok jelentősége kérdés tárgyát sem képezheti.

A beruházási költségekről szóló törvényjavaslat a Széll Kálmán kormányzatának bölcsességét, szélesmértetű koncepczióját s a részletekre kiterjedő gondosságát igazolja. Gazdasági életünk fejlesztésének munkájában a beruházási költségekről szóló törvényjavaslat egy fontos mozzanatot képez, mely a közel jövőben meg fogja mutatni, hogy a Széll Kálmán vezetése alatt álló szabadelvű kormány közigazdasági politikája Magyarország érdekében mindenben megfelel s közigazdasági bajaink megszüntetésére nagy befolyással van.

A költségvetés tárgyalása. Az 1901. évi állami költségvetés tárgyalását a t. Ház a jövő héten hétfőn kezdi meg. Tekintettel arra, hogy a költségvetés az előzőtől lényeges eltéréseket nem mutat föl, remélhető, hogy a költségvetési vita nem lesz nagyterjedelmű s hogy ebben az esetben a költségvetés még ebben az évben törvényerőre emelkedik. Ha ez nem következik be, úgy a kormány a költségvetési vita arányaihoz fogja magát tartani s esetleg felhatalmazási törvényjavaslatot fog a törvényhozás elé terjeszteni. Am ebben az esetben is előrelátható az a helyzet, hogy az év végére a költségvetés jelentékeny részén túl lesz a t. Ház.

Törvény a tengeri halászatról. Gróf Khuen-Héderváry horvát bán, a horvát költségvetés bizottsági tárgyalása folyamán egy horvát halászati törvény beterjesztését helyezte kilátásba. Egy hozzá intézett kérdésre, hogy az ki fog-e terjedni a tengeri halászatra is, a bán kijelentette, hogy az nemesak az ő kompetenciájától függ, mivel

ahhoz első sorban a magyar kormány kezdeményezése, illetve a magyar országgyűlés tárgyalása szükséges.

Zsigmond Sándor távozása.

H.-Szoboszló, nov. 20.

Nagy és nevezetes napja volt e hó 18-án H.-Szoboszló város közönségének. Zsigmond Sándor ev. ref. esperes-lelkész, egyházkerületi főjegyző bucsuzott el a hajdusoboszlói nagy és népes egyház tagjaitól s az itteni társadalomtól. A református papi testület eme nagytehetségű, kiváló szónoki képességű tagja, kiemelkedő állása mellett is, igen-igen szerény ember. Midőn meghalotta, hogy Szoboszló város társadalmá mily tüntetésszerű bucsuzásban akarja részesíteni, szerényen elhuzódott, mert mint mondja, huszonnyolcz hosszú éven át annyira hozzá nőtt e város társadalmához, hogy ránézve az ünnepeltetés a keserűség poharának teljes kiürítése lett volna. De bármennyire félrehuzódott legyen is, a szív és lélek, a tisztelet és rokonszenv, a szeretet s a távozása felett nyilvánuló mély fájdalom megnyilatkozásának ellent nem állhatott. Szombat este hét órakor a dalegylet, melynek alapítója s fennállása óta elnöke és vezére volt, bucsuszerennáddal tisztelte meg.

Igazán elmondhatjuk, hogy ezen szerénadon megjelent Szoboszló városának egész társadalmá párt- és felekezeti különbség nélkül. A dalegylet Méder Mihálynak legújabb népdalegylegét énekelte teljes precizitással. Pénztáros István városi főjegyző, a dalegylet alelnöke mély érzéstől áthatott, nagy hatást keltő szép beszédben vett bucsut a dalegylet nevében a köztisztelet és szeretetben álló elnöktől. E beszéd egyike volt a bucsuzás alkalmával megnyilatkozó szeretet hű kifejezésének. Zsigmond Sándor meleg szavakban mondott mély köszönetet a dalegylet tagjainak ily nemesen megnyilatkozó szeretetért.

Bizony nem titkolhatta válaszában mély meghatottságát s megcsillámlott szemében a könny. S sirt vele mindenki, a ki

kíváncsiságuk, vagy a tisztük odavitte hozzá, az ügyvédek, papok és újságírókat reszketve, esdekelve kérdezte, hogy a hatalmukban van-e a megmentése?

— Mit gondolnak, aláírja a királyné?

Az volt rá a felelet, hogy másnap megkötözve, őrizet alatt, mint valami nemes állatot a vágóhidra, a szülőfalujába fogják vinni, hóhér, rettenetes szerszámaival már ott van. A börtön ajtajában már várja a felesége, kis gyermekével, hogy még egyszer utoljára láthassa.

Ott várta a börtön ajtajában a felesége, egy erős, buja testű asszony, husos, vérvörös ajakkal s összeérő szemöldökkel. Szegényes ruhájából ömlött az istállószag. Itt, ezen a rettenetes helyen irtózat fogta el. Együgyű arcán több kétségbeesés, mint fájdalom tükröződött: s csak mikor melléhez szorított kis leányára tekintett le, akkor hullott ki a szeméből néhány könnyesepp.

Jóságos Isten! Micsoda szegény a családjára! Tudta, hogy ennek az embernek ez lesz a vége! Ó, hár soha gyermeke ne született volna!

A fogház lelkésze próbálta vigasztalni. Adja meg magát a sorsának keresztényen asszony módjára. Ha özvegy lesz, talán talál még férfira, aki boldoggá teszi. Ez a gondolat vigasztalni látszott az asszonyt; az első völegényéről kezdett beszélni, egy derék emberről, akit csak a Rafaeltől való félelem riasztott el tőle s a ki most megint közeledett hozzá, mintha valami mondani valója volna.

— Nem, bizonyára találnék elég férfit, — mondta nyugodtan, futó mosolygással, — de igazhitű keresztényen asszony vagyok s ha nem megyek újra férjhez, legyen az Isten akarata szerint. . .

S mikor észrevette, hogy a pap, meg a fogházőrök hogy bámulnak rá, eszébe ju-

tott, hogy hol van és sirni kezdett, a mi nem ment könnyen.

Este megérkezett a hire, hogy meg van az aláírás. A jóságos királyné engedett a sok kérésnek s visszaadta a fogolynak az életét.

A fogházban olyan mozgás támadt, mintha minden rab visszakapta volna a szabadságát.

— Örvendj, asszony, — szölt a lelkész Rafael feleségéhez, — férjed nem veszté el az életét s te nem leszel özvegy.

Az asszony hallgatott. Mintha gondolatok kóvályogtak volna a fejében, melyeket csak nehezen tud megemészteni.

— Jó, — szölt végre nyugodtan. — S mikor szabadul ki?

— Mikor szabadul ki? . . Megörültél? Soha! Örüljön, hogy visszakapta az életét. Elviszik Afrikába s mivel még fiatal és egészséges, élélhet husz esztendeig is.

S most kezdett el az asszony először sirni teljes szívből, de nem a szomorúság könyve ömlött szeméből. hsnem a kétségbeesésé és a dühé.

— Asszony — kiáltotta a pap haraggal telve — Istent kísérted? Az életét kapta vissza, érted? Nem fog meghalni. S te siránkozol?

Az asszony abbahagyta a sirást, tekintett s a szemében vad gyűlölség lángja villant fel.

— Jó! Őt nem ölik meg, ennek örülök. Meg van mentve. De mi lesz belőlem?

S hosszú szünet után, olyan sóhajtsal, mely az egész testét megrázta, felsikoltott:

— Miért itéltek el engemet?

A kapitány narancsai.

Bonnasson, a vitéz kapitány, mióta nyugalomba vonult, folyton azon dühöngött

hogy a felesége olyan szűkmarkuan adja neki a pénzt; mióta elkövette azt a számársgót, hogy a házi pénzügyeket a vezetésére bízta, minden nap fősvényebb lett.

Azelőtt, mikor felvette a fizetését, vagy pedig a becsületrendjével járó évjáradékát, csak nála hagyott egy pár öfrankos tallért s az öreg kapitány elidögölhatott régi bajtársaival a tisztek klubjában; hanem mostanában az asszony a fogához ver minden garast s nem tűr mindenféle hiábavalóságot.

Meg volt ennek is az oka. Bonnassonné fia, Gusztáv, kezdett már nagy fiu lenni s az anyja minden félretehett garast az ő számára tett félre. — Anyai fukarsága annyira ragadta, hogy a szegény Bonnassont önző, elfajult apának nevezte, ha egy kis ráadást kért a napi pénzére. Ez a zsebpenz napi négy sou volt, amit a kapitány dohányra kapott; de ezt is mindennap kérnie kellett, mert a felesége önként ugyan még ezt sem adta volna oda.

Ma reggel azonban Bonnasson nagyon jókedvű volt. Akár madarat lehetett volna vele fogatni. — A fia első díjat nyert a vizsgálaton s apai jogos büszkeségéhez az a nem megvetendő öröm is járult, hogy nádrág zsebében a kulesa és zsebkése mellett egy valóságos öt frankos tallér is csörgött. Üstökénél ragadta meg reggel az alkalmas s az anyai öröm kitörését arra használta fel, hogy kiesikarjon a feleségétől egy ilyen, szinte mesésnek látszó összeget.

— Tudod, egy pohár abszintet csak illik fizetnem az öreg bajtársaimnak, ha gratulálnak Gusztáv sikeréhez, — szölt fufangosan.

Ilyen argumentumnak nem lehet ellent állni s Bonnassonné asszony kiszurkolta a tallért.

csak láthatta s beszédét hallhatta. Zichy Géza gróf Szerenádjának eléneklésével véget ért a dalárda bucsuzása. Vasárnap reggel a nép szokatlan nagy tömegekben indult az Isten házába, meghallgatni utoljára Zsigmond Sándort. A templom fél 9 órára zsúfolásig megtelt. Az egyháztanács tagjait Kovács Gyula főgondnok vezette. Ott láttuk Szoboszló város összes vezéreleit. Buzgó imádság után felolvasta a bucsuzó lelkész a textust, mely így szól: „Azért szerelmes atyámfiai erősen és mozdíthatatlanul álljatok, bővölködvén mindenkor az Urnak dolgában, mivelhogy tudjátok, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Urban.” (Pál I. lev. Corinthusba, 15. r. 58. vers.)

Az egész gyülekezetben hangos zokogást keltett, mikor a nagy apostollal, Pállal mondá: „En az első naptól kezdve, melyben idejöttem, szolgáltam az Urnak nagy alázatossággal, sok könyhulatással és kísértetekkel, melyek estek én rajtam... és semmi előtt nem vonogattam magamat, ami néktek hasznokra való volt, hogy azokat néktek ne hirdetem és hogy ne tanítnálak titeket közönséges helyen és házanként, sőt inkább hirdetem az Istenhez való megtérést és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hitet. És most imé, az Isten lelkétől kényszerítetvén, megyek és nem tudom mi következik én reám.” (Csel. 20. r., 18—22.)

A költői lelkü pap szóközi műremeke nagy meghatottságot keltett, a sziveket és lelkeket valósággyal inspirálta.

Istenitisztelet után megható jelenetek következtek. A gyülekezet, a presbyterium élén, bentmaradt a templomban. A papi székéből kilépő Zsigmond Sándor körül csoportosult a gyülekezet apraja-nagyja. Kovács Gyula polgármester, egyházi főgondnok a presbyterium nevében keresetlen szavakban mondott köszönetet Zsigmond Sándornak 28 évi áldásos és kitartó munkásságáért. A nagy hatást keltő beszédre Zsigmond Sándor szokásos emelkedett szellemű beszédben válaszolt és kérte a szoboszlói ref. egyház tagjait, hogy őrizzék meg emléket sziveikben. Midőn azonban ezt teszi és kéri, lehetetlen, hogy mély köszönetét ne

nyilvánítsa ősz kartársra, Soltész László lelkész iránt, a ki neki hű támasza, egyházának erős oszlopa volt minden időben. Mély köszönetét nyilvánítja az egyháztanács iránt is, mely az ő működését nagyban támogatta.

Soltész László, az ősz lelképásztor, érzékeny szavakban, könyezve bucsuzott szeretett lelkésztársától. Bor János tanítótestületi elnök az ev. ref. tanítótestület nevében intézett bucsuszavakat a távozó lelkészhez, mire Zsigmond Sándor nagy ékes-szólással válaszolt, komoly munkára és buzgó kötelességteljesítésre híván fel a tanítótestület tagjait. Ezzel a bucsuzás véget ért.

Délben Soltész László ev. ref. lelkész bucsuebédet adott Zsigmond Sándor esperes tiszteletére.

Délután 3 órakor érkezett meg Szoboszlóra az új lelképásztor, dr. Baltazár Dezső, ki miután még a parochiát csak december végén foglalhatja el, rokonánál Káldy Imre anyakönyvvezetőnél szállt meg. Délután 4 órakor Kovács Gyula főgondnok vezetése mellett a presbyterium tagjai hosszú kocsisorban lementek az új lelkészhez. A gondnok tartalmas beszédében utalt arra a körülményre, hogy mily szokatlan lelkészedéssel lett az új lelkész megválasztva és rámutatván az egyház nyomasztó helyzetére, a választási jegyzőkönyvet és az esperesi megerősítést átnyújtotta neki. Dr. Baltazár mélyen megindult hangon fejezte ki őszinte és mély köszönetét a megválasztásért. Eddig is munkára lévén utalva, ezentul azt még fokozottabb erővel fogja megtenni, munkálkodni az Ur szőlőjében. Lelkész társát, Soltész Lászlót Pál apostolhoz hasonlítja, ki mellé ő Timotheusként jött.

Az új lelkész Zsigmond Sándor esperesnél és Soltész Lászlónál bemutatkozván, este Kovács Gyula főgondnokhoz volt vacsorára híva, hol párt-és felekezeti különbség nélkül a város vezéremberei is megjelentek. Hétfőn délben Padrah Sándor kir. közjegyző, egyházmegyei tanácsbíró nagy ebédet, este pedig Káldy Imre anyakönyvvezető vacsorát adott az új lelkész tisztele-

tére, ki még aznap este visszautazott Budapestre.

Mindkét helyen a társadalom nevesebb emberei vettek részt és Baltazárt rokonszenvel fogadták.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, november 21.

A képviselőház ma délelőtt Perczel Dezső elnöke alatt tartott ülésében megválasztotta a Ház bizottságait, azután az elnök kisorsolta a kilencz osztály tagjait. Az ülés végén Polónyi Géza kérdést intézett a miniszterelnökhöz az iránt, vajjon a trónörökös házassági nyilatkozatának be-cikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot érdemleges tárgyalás alá veszi-e a horvát tartománygyűlés, avagy a törvényt csupán kihirdetés céljából fogjuk-e közölni a társországokkal?

Széll Kálmán röviden, határozottan kijelentette, hogy szó sem lehet arról, hogy Horvátország a törvényt érdemlegesen tárgyalja. Ki fogják hirdetni, csak úgy, mint minden egyéb, a közös országgyűlésen meghozott közjogi vagy egyéb természetű törvényalkotást. A választ egyhangulag vették tudomásul.

A Ház legközebbi ülését holnap tartja. Napirendre az öntöző csatornákról szóló javaslatot tüzték ki.

— A főrendiház ülése. —

A főrendek tizenegy törvényjavaslat és miniszteri jelentés tárgyalására ültek össze ma délelőtt 11 órakor Csáky Albin gróf elnöklésével. Mérsékelt számú hallgatóság előtt olvasta fel Latinovics János jegyző a napirend első pontját, a gazdatiszti javaslat elfogadását ajánló bizottsági jelentést.

A javaslatot egyetlen szómonk jelentkezett, a fiatal Solymossy Ödön báró személyében. Sok érdekes és találó megjegyzést fűzött a kormányjavaslatához, e mellett azonban hangoztatott olyan nézeteket, a

A kapitány peckesen lépkedett a klub felé, melyet már régen nem látott. Ma végre koczcinthat megint egyet barátaival s elbeszélgethet az algiri forró napokról s a szebasztropoli jeges éjszakákról.

Már kanyarodott a sarkon a térre, a honnan a klubház mosolygot feléje, mint valami földi paradicsom, mikor egy szegényesen öltözködött ember jött vele szemben, a kinek züllött vonásai valamely halvány emléket keltettek benne.

Az az ember odaállt eléje s katonásan üdvözölve megszólította:

— Jó napot, kapitány ur!

— Ki vagy? ... Ha nem csalódom, ismerlek, hol láttalak!

— Marseillesben, kapitány ur. Mig az a szerencsétlenség nem történt velem, a kapitány ur századában szolgáltam.

— Ugy, ugy — morgott a kapitány. — Emlékszem már! A második ezred harmadik századában szolgáltál: Bracieux Jeannek hívnak. Téged kellett büntetésből áthelyeztetnem Algizba. Nem használt neked se áristom, se kurtavas.

— Bizony, kapitány ur ...

— Tudom! Az asszonyok, azok vittek bele a bajba ...

— De csak egy, kapitány ur. Az az egy, a ki megvárt, míg kiszabadulok, aztán a feleségem lett.

— Annál jobb ... Tehát megházasodtál. Van-e fiad? Jól éltek e?

— Bizony, kapitány ur, nem jó sorsom van. A feleségem, áldott, dolgos lélek, beteg fekszik. A fiam, a kinek már hasznát vettem a munkánál, szintén beteg, az ispotályban fekszik! Keserves kinnal tudtam megszerezni napi harmincz-negyven sout egy kereskedőnél, mint boltiszolga. Most onnan is elküldtek s nincs egy fillérem sem.

Pedig megígérttem a fiamnak, hogy ma narancsot viszek neki. Ugy megkívánta

szegény! El se megyek ma meglátogatni; nem akarok üres kézzel menni.

Bonnasson idegesen cibálta a pofaszakállát, a mi rendesen nagy izgalom jele volt nála. A pillantása nagy nyugtalanul tévedt a klubház felé, azután vissza a volt katonájára, majd megint oda a pinczérhez, a ki épen a klubház verandáján rakosgatta az asztalra a poharakat. Oda-odakapott a zsebéhez, majd belenyult s végre köhintve egyet, kurtán szólalt meg:

— A fiam nagy örömet szerzett nekem; nem akarom, hogy a tiednek szomorúsága legyen. Itt van, vegyél neki narancsot!

S ezzel hirtelen hátat fordított a volt katonájának s elindult hazafelé.

Breciani Jean érezte, hogy kapitány a zsebéhez csusztatott valamit s belenyult érte ... egy tallér volt.

A hogy Isten tudni engedte, ugy szaladt az öreg után.

— Kapitány ur, kapitány ur!

Bonnasson vissza se fordult s mikor Jean elérte, akkor sem akart tudni hálalkodásról.

— Hagyj békén engem! Eredj pokolba, az ispotályba! A fiad már vár!

— Kapitány ur! Kérni szeretném valamire... jöjjen velem...

— En? Mi a tüzes...

— Tudja, kapitány ur, semmi sem maradhat titokban. Az én fiam is megtudta, hogy büntetésből voltam Algirban. Nincs azért hiányosság a tisztességtudásban, de érzem, hogy rosszul esik neki az a gondolat, hogy az apja rossz katona volt. Az Isten is megáldja a kapitány urat, ha megmondja neki, hogy...nem voltam én azért semmi ember... látták hasznomat is...

— Menjünk — szólt a kapitány. A többi a torkán akadt.

Megvettek egy pár narancsot s együtt

mentek az ispotályba. Mikor a beteg fiu látta, hogy az apja egy idegen emberrel jön, kérdően pillantott fel. Mielőtt azonban akármelyikük is szólhatott volna, a kapitány kezdte:

— Kedves fiatal barátom. Az előbb találkoztam a maga édes apjával az utczán s egyik régi, derék katonámra ismertem benne. Egy kicsit kemény volt a nyaka, megfizetett érte és most örömmel fogtam vele kezét, hogy ráismertem. Adja Isten, hogy a fiából is derék ember váljék.

— O... kapitány ur — hebesgett Jean.

A fiu szemében pedig felesillant az öröm s a gyógyulófélben levő betegek életkedvével nyujtotta ki mind a két karját az apja felé...

A nagy eseménytől egészen megindultan tért haza Bonnasson kapitány, de az ebédéről már elkésett. A felesége, amint a nekiperült arcát meglátta, megcsóválta a fejét.

— Többet ittam? Ugy? Többet ittam? csikorgott a kapitány s felháborodva az igazságtalan vádon, elmondta, hogy hova lett a tallér.

Madame Bonnasson egy szót sem szólt, de másnap a kapitány, mikor felöltözködött, megint egy tallért talált a zsebében.

— Klotild, hej, Klotild! — kurjantotta. — Itt van megint a zsebemben a tallér!

— Nem a tegnapi, öregem — szólt a felesége. — Ez egy másik!

A kapitánynak leesett az álla.

— Gusztáv megint díjat nyert!

— Az már egy kicsit sok volna. Hanem, tudod... az is egy módja a takarékoságnak, ha az ember... narancsot vesz.

George de Lys.

melyek általános tetszéssel találkozni aligha fognak. Többek közt tulszigorunak minősítette a javaslatnak azt az intézkedését, mely a magyar gazdatisztekét magyar diploma megszerzésére kötelezi. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter fölvilágosította a szónokot, hogy idegen oklevéllel egyetlen pályán sem lehet működni. Honosítani kell oklevelét az orvosnak, honosítani kell az ügyvédnek, nem volt tehát szabad kivonni e szabály alól a gazdatisztot sem. Hiszen ha az a gazdatiszt kitűnő szakember, vajmi esély nehézséget fog neki okozni a diploma nosztrifikálása!

A miniszter felvilágosításai után a javaslatot általánosságban egyhangulag megszavazták. A napirend többi részét, köztük a megrendelések gyűjtéséről szóló törvényjavaslatot, minden vita nélkül megszavazták.

SZINHÁZ.

A tévedt nő. Verdi költői szépségekben gazdag operáját, a Traviatát elevenítették fel tegnap színházunkban. A darab sikere attól függ, hogy Violetta szerepe milyen személyesítőre talál, mert a Traviata szerepe egyike a legfáradtságosabb operai szerepeknek. Bódy Ella azonban könnyen győzte le a nehézségeket, főként a pianóban valósággal exczellált, bár a magasabb registerekben is hibátlanul és kifogástalan praezizitással énekelt. — Bódy Ella nemesak jól iskolázott rutinirt énekesnő, hanem hangjában drámai erő és kifejezés is van, mely tulajdonságok őt a vidék legkitűnőbb operaénekesnői közé emelik. Karacs méltó partnere volt Bódynek s különösen a magasabb áriákat bravourosan játszotta meg, bár egy kis indispozícióval küzdött. Mindketten a közönség elismerésében részesültek. Meg kell még említenünk Csátárt a Germond György szerepében, ki feladatának igen tisztességes sikerrel felelt meg. — A zenekar precízzen működött s a hegedűsölők művészettel voltak előadva. Általában a Traviata előadásának sikerével meg lehetünk elégedve, mert ha valami nagyszabású effektusokról nem beszélhetünk is, a zeneértő közönség az előadásban igényeinek megfelelő élvezetet talált.

Papp Béla kivégzése.

— Kiküldött tudósítónk távirata. —

Szatmár, nov. 21.

A város hangulata.

Az egész várost az elítelt rövid idő múlva megtörténendő kivégzése foglalkoztatja. Az utcákon többféle könyvecskéket árulnak, a melyek mind a rémes gyilkosság részleteivel foglalkoznak. Balit — a hóhért — az utcákon lépten-nyomon nagy ember-tömeg követi.

A hóhér.

Egy törvényszéki hivatalnokkal jöttem össze, ki már régi ismerőse Balinak. Felkerestük hát a „Hónvéd”-hez címzett sör-csarnokban, hol sógorával meg a legényével sörözött. Az asztal szorosán körül volt ülve s körülötte ember ember hátán tolongott. Kezet nyújtott s egy széket tett mellé számpra. Megnyerő modoru uri ember benyomását teszi az emberre. Mikor kérdeztem, meglátogatja-e még ma az elíteltet, azt felelte:

— Aligha — s mosolyogva tette hozzá — hisz holnap minden valószínűség szeri ugyanis közelebbi érintkezésbe jövök vele. Arra a kérdésemre, hogy hive-e a halálbüntetésnek, így válaszolt:

— Hagyja el uram, higye meg én nem vagyok vérengző vadállat s ha rajtam állana, de lássa, hát érdemel mást az ilyen gazember?

A halálraitelt ezellájában.

Délután öt óra előtt léptem be a siralomezellájába a Szamos szerkesztőjével és egy helybeli kollegámmal. Az ajtó előtt és

benn a ezellában két-két fogházor van felállítva töltött fegyverrel. Papp Béla az asztal mellett ült gondolataiba elmélyedve. Felállt a lóczáról és elém sietett. — Boldoggá tesznek, — mondá — hogy segítenek ezt a rettenetes perczeket agyonütni. Kérdősködésünkre azt felelte: — Azelőtt rettenetes lelki fájdalmakat éreztem, de most már egészen elfáultam.

Én mindenképen halott ember vagyok, mondta — ha választani lehetne szabadság, börtön és halál között, csak azért választanám az életet, csak azért tenném hogy a Szamosba fojtsam magam, vagy golyót röpitsek agyamba. Nem akarom vétkemet menteni, az menthetetlen. Ne azon esodálkozsanak, uraim, mit tettem, de, hogy mit szenvedtem és mit vesztettem. Iszonytató ezt egy művelt embernek kiállani.

Majd a családjáról beszél, kiket apja ellen s azzal vádolja, hogy ő üzte bele szörnyű helyzetébe.

Majd Lázáról kezd beszélni: Lázár? — mondta. — Én mentettem meg; igaz, nem érdemelte meg, de megérdemelte a családjá. Nyolcz vagy tiz gyereke van, miért tettem volna ezeket tönkre.

Árpád testvéréről így szól: Gazember lett odakünn Amerikában. Olyan leveleket küldözgetett haza, hogy szerettem, de elhídegültem tőle.

Zoltánt valósággal megveti. Mikor szóba került, azt mondá: Zoltán? Hisz az egy akasztófárával, ne is beszéljenek róla.

Lázárnak állítólag azt mondta volna: Hagyja azt a gyermeket, hisz látja, hogy beteg, heptikás. Ugy sem él sokáig.

Időközben bejött az ügyész.

— Hány óraker akasztanak engem? — kérdezte Papp Béla.

— Hét óraker. Nincs valami óhaja?

— Nincs. Nem volt a családomból senki?

— Nem, senki.

Tompán felel rá: Azt hittem, lesz közülök valaki, a ki pár szót fog kérdezni öntől rólam.

Az ügyész kimegy, előbb azonban megmondja Papp Bélának, hogy ha lesz valami kívánsága, szóljon a fogházfelügyelőnek, ő utasította, hogy tegye meg.

Pár pillanatig némán ül, majd megszólítja az ajtó mellett álló egyik fogházort.

— Veress, menjen odább. Tovább, ugy, hogy a kukueska előtt álljon. Milyen kíváncsiak az emberek! Inkább a maga hátát lássák! (Valamelyik ór nézett be.)

(Higye meg — a részvét . . . . . — mondám.)

— A részvét? Miben nyilvánulhat az? Ha elmegyek az ügyészhez felkérni, hogy Papp Bélával válthassak néhány jó szót — mint önök. De nem hogy a szomszéd ház tetejéről, csapatosan bámuljanak az emberek rám.

(Higye el, vannak, a kik részvéttel viseltetnek a maga sorsa iránt.)

— Hol vannak? A rokonság? Hol maradt? Hát mondta valaki ma közülök nekem: Az isten áldjon meg. Mit szól ahhoz, hogy se a feleségem, se az anyám — róla ugyan nem beszélék, mert az urától nem jöhet, — de vegyük az apát, a testvért, ki annyit köszönhet nekem. Deczember 4-ike óta vagyok letartóztatva s azt sem kérdezte még senki, hogy élek-e vagy elvesztem, nem hogy bejött volna hozzám valaki.

Az apám azt mondta február- vagy márcziusban — már nem emlékszem — Hát kössök fel a gazembert! Mit szól ön ehhez az apához?

Mindent megtettem, hogy megbocsásanak és fogadjanak vissza szívökbe. Csak irgalomból tegyenek boldoggá bocsánatukkal, — nem. Könyörgő levelemre nem is válaszoltak.

Mult év februárban a kosztot is megakarták tőlem tagadni, a magamé bó! Május 22-ike óta fizeti helyettem ajánékban dr. Egri (a nagybácsi). Engem ki-játszottak, a vagyonom, terményeim elko-bozták.

Ez az emberi szivtelenség! Ilyen em-

berek voltak. És csudálkoznak önök azon, hogy belekerültem a hinárba?

Majd megint Zoltánra tért át.

— A Zoltán? Az egy nyomorult bítang! A mai világban annak van igaza, a ki jól tud hazudni. — En levetem másról a szennyet és magamra vettem. Ha egyet szölok! . . .

Árpád 1898 augusztusban került haza. Azt mondta az apjának, ha nem adja ki a szukezessziót, lelővi. Aztán a fenyegető levelek! En kimenekszem, ha elárulom, de én szerettem őt.

Megint elkezd beszélni Lázáról, de hamarosan félbeszakítja:

— Megmondom őszintén, nem akarom fejtegetni ezt a dolgot, mert a bíróság előtt megtagadtam a vallomást Lázár illetőleg. Hadd éljen a szerencsétlen.

Majd a büntetről kezd beszélni.

A célom az volt, hogy az egész dolgot **regényben megírom** (egy skiccet csináltam is róla.)

Majd megint az elíteltetéséről beszél:

Ha életfogytiglan zárnának el és 15 év mulva kiszabadulnék is, becsület nélkül ugy sem élnék egy perczig sem. Az a különbség, hogy egy Bali huz fel, ugy meg magam végezném ki magamat. Ugy, ha 15 év mulva talán szabadon bocsátanának, mulatnék még egyet cigány mellett, aztán felkeresném azt az imádott helyet, azt az én drága kis tanyámat s a fa alatt, a mit én ültettem, röpitnék golyót ebbe a gonosz agyba. . . De mégis. . . hátha elragadna valami. . . nem tudom én. . . a családom, a ki megvet, gyűlöl. . . Eh jobb így!

Nézzé, én egy bolond természetű ember voltam, barátaimért százszor mentem volna a halálba. Magyar-Ováron akadémista voltam. Egyszer egy barátomat a kávéházban egy másik kompániából valaki megsértette. Átmentem s két pezsgős üveggel végig ütöttem az asztalon s a sértőt arczul ütöttem. Másnap öt párbajt vívtam. Akkor azt mondtam, nem voltam izgatott megelőzőleg. Nem volt igaz.

Ha önök azt kérdezik, hogy izgatott vagyok-e, félek-e a holnapi naptól, hiába mondom, hogy nem, önök ugy sem hiszik el. S igazuk van.

Akkor a fiát hoztam szóba, így szolt: **Van egy fam, kitől, ha életben maradok, több választ el, mintha kivégeznek.**

Hogy sajnálom-e? Végtelenül. De ott inkább ő veszit. Szivemhez van növe, de még mindössze három éves, olyan, mint egy báb. Bizonyosan nem is ismer, nem is emlékszik, nem is fog rám emlékezni.

— Es azóta nem látta?

— Sokkal nyomorultabb az én családom, minthogy behozta, vagy beküldte volna.

Az anyám. . . talán az anyám egyedül az, a kit vesztek. Az a szegény mártír, de abban nem is emberi lélek van! Az több az embernél!

El van terjedve, hogy vallástalan, istentagadó vagyok. — Nem egészen ugy van.

Aztán elbeszéli, hogy **megálmodta még júniusban a végét.**

Egy éjjel azt álmodtam, — kezdte el — hogy Udvariban vagyok a kertünkben. A levegőben egy hosszú, nagyon hosszú vékony zsinag lóg, melynek másik vége az égben végződik. Félkézzel megfogózkodtam benne és lóbálni kezdtem magam. Egyszerre ugy láttam önnönmagamat, mintha felakadtam volna az eperfa ágába s kitérttem volna a nyakamat. Majd mintha az utezaajtón keresztül Zsoldiosot látnám, talpa korekeken nyugszik (mint a Mercurokat festik) s a fia huzta volna Szamos-Ujvárra.

Tenyérébe hajtotta fejét s hosszú ideig elgondolkozott.

— Hallottam, hogy a fejfájás is gyötri.

— Már azt is tudják? Örülten fáj a fejem. . . . Meg a szivem. . . . majd kiszakad. . . .

Majd másik kérdésünkre így felel:

— Igyam? Kivel? . . . Ökör iszik ma

gában, el sem tudom képzelni, hogy borozhatnék szólóban.

Időközben bejött a fogházfelügyelő.

— Mondja csak, — kérdi tőle, — hogy fognak felakasztani? ... A lábamat megkötik? Aztán a nyakam fölé rántják? ... Mondja...? Hogy?

— Én nem tudom.

— Az urak sem tudják? — fordult felénk.

— Nem. Ne beszéljen erről!

— Na jó. Holnap ugyanis végig élvezem s holnapután elmondom önöknek.

(Látja, hogy minden szavát igyekszem feljegyezni.)

— Akármicsoda számárságot is mondok... hogy körmölik az urak!

Majd elővesz egy papírt s ráír valamit a ezerúrammal s elém teszi.

— Tegye el emlékebe!

Eloolvasom:

„Mondja kérem, mi az, a mit ön föl ne írta, ami csak az ajkamról elillanna.

1900. november 21.

Papp Béla.

— Megörzi?

— Meg.

— Még mondok egyet! Ha hazamegy Debreczenbe, állítson egy olyan irodafélt s írja az ajtójára: Beszélgetés Papp Bélával. 5 forint a belépő díj. Ez az, amit legjobban ajánlhatok. Majd meglássa, gazdag ember lesz belőle!

Jóízűen nevet s azt kívánja, mi is vessünk vele.

— Olyan szívesek az urak, eldiskurálnak velem, szegény halálraitélttel!

Az asztalon van Petőfi diszkidásu kötete. Lapozni kezdtem.

— Látta, — szólal meg — ez az, ami engem tart.

Majd felüti egy költeménynél. „Két sóhaj”. Először a felette levő illusztrációt mutatta (Betyárokat ábrázol a síralomházban.)

— Látta, ezek előtt is kihülnek a finom ételek. Sehogy sem izlik — mint nekem!

Rámutat egy strófára, majd olvasni kezdi:

— Látta, ez az én bucsuzóm egy a sz-s z o n y t ó l. Tudja, kit gondolok?

Galamb! Majd mit mondok!

Kigyó, mérges kigyó

Ó volt engemet a

Rosz utra csábító.

A könyv első lapján egy pár sort pilantottam meg. A halálraitélt Papp Béla írta. Ide iktatom:

Szenvedésem egyedüli vigasztalója, óh isteni Petőfi, leheld belém utolsó percemben hősi lelked egy kicsiny kis szikráját! Óh hősök hőse, tekints reám örök szellemeddel, reám, a legnyomorultabb anyaszültre!

1900 november 21.

Papp Béla.

A feleségéről nagyon elkeseredett hangon beszélt.

Ez a szó feleség — mondta — kizárja, hogy így viselkedjék egy asszony. Feleség alatt nem ágyastársat szokás érteni.

Mikor Horváth Jánosról, a nagybátyjáról szólottunk, kedvetlenül válaszolt:

— Horváth János? A menkü üsse meg, a hol van. Ennek a kezében van az én apám. Ó sugalmazta neki hogy bánjék velem. Utálom szivemből, lelkemből. Engem, mikor felkeresett a börtönomban, megcsókolt, jézsuitáskodott, megigérte, hogy szüleimnél közbenjár érdekekben és otthon mindent elkövetett ellenem.

Igyekeztem másra terelni át a tárgyalást.

Elmondta, hogy Debreczenben tette le az érettségét s apró történetet beszélt tanárjáról.

Nyolcz óra körül járhatott az idő. Mielőtt eltávoztunk volna, megkérdeztük, hogy nem akar-e elbucuzni a közönségtől.

Kitől? Hát hol vannak a hozzátarto-

zóim? Hol az a sok jó ember, az a sok jó barát, a kikkel annyi boldog órát töltöttem? Hát felkeresett valaki közülök? Mondják uraim, azt gondolják, hogy megérdemlik ők, hogy én hozzájuk intézzem bucsuzó soraimat?

— Sokan vannak, a kik ön iránt részvételt viselnek.

— Egy jó embert ismerek, dr. Egri Károlyt (nagybátyja, körorvos). Sirig halás leszek hozzá...

Keserűen nevette el magát.

— Sirig... én, a halálraitélt!

Jóideig beszélünk róla; megírja-e?

— Hát, hogy gondolja Ön?

— Talán, hogy megbánta, a mit elkövetett...

A szavamba vágott:

— Hja! Hát ön olyan vallásos mesteriséget akar... Hát nem bánom!

S a halálraitélt megírta bucsuját:

Isten veletek!

A hosszú kinos szenvedésnek, miket elviselnem kellett, mire ezt a pár szót olvassátok, már vége! Nagyon vétkeztem, megbocsáthatatlant mindazok ellen, kik szerettek, kik barátságban voltak velem, De mindnyájatokhoz van egy kérésem, mert midőn a könyörülő halál eljött (bármily ronda alakban), megszabadított, emlékeitekben egy kicsiny kis helyet hagyjatok s ha lehetséges bocsássatok meg s ne engem sajnáljon közületek az, a ki talán sajnál, hanem azt a szegény áldott jó anyámat.

Isten veletek, már ezt a más világból küldöm.

Papp Béla.

Nem sokáig maradtunk már. Pár percz mulva Rácz István lelkésznek kellett meglátogatni a szerencsétlen halálraitéltet.

— Ha valaki elmegy — mondta borzadva — alig várom, hogy jöjjön valaki. Iszonyatos!

Majd a fogházfelügyelőhöz fordult.

— Azt mondta az ügyész ur, a mit kívánok, megadják. Hát én azt óhajtom, hogy ha ezek az urak éjszaka visszatérnek, bocsássák be. Reménykedve várom önöket, tette hozzá kérésleg.

Megigértük, a fogházfelügyelő kijövetkor azonban a fülünkbe sugta:

— Ne jöjjenek vissza, uraim, — lelki vigaszra volna szüksége a szegény nyomorultnak.

Sötét este volt már, mikor kiléptünk a helyiségből.

Az a rendkívüli nyugodtság, a mit ez a halálraitélt szegény nyomorult tanusított — bámulatba ejtett bennünket.

*

Szatmár, november 22.

A halálraitélt éjszakája.

Még a börtön folyosóján találkoztunk Rácz lelkésszel, Papp Béla fogadta, — de a vallásos beszédre hallani sem akart. Jó ideig tartott, míg meggyőzte a nagy tudomány lelkiatya a halálraitéltet s fél 10 órakor feladta neki az Urvaeserát.

Tíz óráig tartózkodott nála s ettől az időtől egyedül maradt a halálraitélt. Reggel felé újból felkereste a lelkész s később dr. Kelemen Samut védőügyvédjét hívatta magához, hogy végrendelkezni akar. Kérdezte Kelemtől, hogy megírja-e s egy iv papírosra rá is írta: **U t o l s ó a k a r a t o m.** Majd a már tegnap említett lefénképeztetését akarta kérni, de miután ügyvédje felkérte, hogy ne tegye azt; letette a tollat. Majd ingóságairól szóbelileg végrendelkezett. Ezüst óráját az egyik fogház őrmesternek, ágyneműjét a Márton felügyelőnek adta, míg a többi apró holmiját az örök közt osztotta el.

Reggelfelé izgatott volt, rendkívüli fizikai szívfájdalomról panaszkodott. Egész

éjszaka nem aludt s panaszosan emlegette kis fiát. Reggelfelé dr. Egri is elbucuzott tőle.

A kivégzés.

Már kora reggel nagy néptömeg állotta körül a törvényszék épületét. Fél hét órakor nyitották meg a törvényszék kapuját s bebocsátották azt a néhány ujságíró, ügyvédet, vagy orvost, a kik jegyekhez jutottak.

A fogház kis udvarán volt a bitófa felállítva, ugyanaz, a melyen 5 vagy 6 év előtt ugyanesak Szatmáron Francz Pált kivégezték. Alig haladja meg a másfél embernyi magasságot. A kivégzéshez egy század katonaság volt kirendelve, de ebből csak egy szakasz volt a bitófa körül elhelyezve. A többi a kapuk bejárata körül állott fel.

Csendesen esett az eső, mikor beléptünk.

A törvényszék kiküldötte: dr. Morvay Károly t. bíró, Némethy Lajos kir. alügyész, a jegyző és Péchy rendőrfőkapitányhelyettes, a város képviselőjében és az orvosok voltak.

Pont hét óra volt, mikor Dénes ügyész megszólalt:

— Fogházfelügyelő ur, az elítéltet vezesse ki!

Nemsokára feltűnt a halálraitélt 8 szuronyos börtönőr között. Jobbján a lelkipásztor, balján a fogházfelügyelő jöttek.

Kezeit nadrágzsebébe rejtette s mélyen lehajtotta fejét.

Mikor meglátta a felállított bitót, megtántorodott.

Lehajtott fejjel halgatta meg az ítéletet is, a mit Morvay bíró olvasott fel.

Ítélet felolvasás után az ügyész szólalt meg:

Ennek alapján átadom az elítéltet. Hóhér, teljesítse kötelességét!

Bali előlépett két pribékjével s a következő pillanatban összekötözte a nyugodtan és sápadtan álló elítélt kezeit.

— Gondoljon az Istenre! — szólt a közelében álló lelkész.

Karon fogták a pribékek s föllépett a bitó lépcsőjére.

Tessék gyorsan végezni! — szólott a hóhérhoz kérésleg.

Majd Bali a nyakára tette a hurkot, a két pribék kirugta alóla a lépcsőt s meghuzván a kötelet, a halálraitélt a másik pillanatban már elvesztette eszméletét.

Ötvenhat másodperczig tartotta a hóhér az elítélt szemét lefogva és állát felszorítva. Majd egy fehér vászonkendővel letörölte az eszméletlen test homlokáról a verítéket és befedte az arcot.

Kilencz percz mulva az orvosok megállapították, hogy a szív verése megszűnt.

Az egész proccessus alatt az elítélten — kivéve, mikor a kendővel leterítették, arcának azt a pár pillanatig tartó reszketését — semmifele kinlódás nera látszott.

Miután az orvos konstátálta a beállott halált az ügyész kijelentette, hogy az ítélet végrehajtatott.

A holttestet dr. Egri Károly körorvos fogja eltemettetni.

HIREK.

— **Iparvasut a sertéslerakodóhoz.**

Aczél Géza városi főmérnök ma adta be a városhoz véleményes jelentését — terv és költségvetéssel együtt — a sertésvásártérhez és az a körül felállítandó sertéshizláló telepekhez vezető iparvasut és a létesítendő sertéslerakodó tárgyában. A jelentés a legközelebbi városi közgyűlésen valószínűleg tárgyalatni fog.

— **Papp Béla testvére.** A szatmári testvérgyilkost ma reggel akasztották fel és már újabb szerencsétlenségről érkezik hír, a mely a szerencsétlenségbe sodort családot sújtja. Papp Béla édes testvéréről van szó, a ki t. zombori pénzügyi segédtitkár felesége

A gyöngédlelkű asszony, akit megbetegített családjának szörnyű katasztrófája, mikor tudomást vett a halálos ítéletről, még rosszabbul lett, mikor pedig elutasították a semmiségi panaszt, súlyos idegbajba esett. Férje, ki azóta kettőzött szeretettel és gyöngédséggel ápolja, éjjelt egyesít a nappallal, csak hogy megmentse hűségét feleségét hat kis gyermekének. Az utóbbi napokban javult is némileg az állapota s ezt úgy érik el, hogy eldugják előle a lapokat, hitegetik minden jóval, hogy bátyjának megkegyelmeztek stb. Városszerte nagy a részvét a szerencsétlen asszony iránt, akinek tragédiája a gyászborult édesanyját sújtáná legjobban.

— **Hidogvízkura.** Tegnap este nagy patáliát csinált egy szerelmében csalatkozott szakácsné a külső soron. Elment egyik kollégájához, ki szíve kegyeltjét rabolta el tőle és az ablakon át különféle ékes titulusokkal tisztelte meg. A megtámadott türe egyideig a nyelvkerepelést, de utóvégre is elszakadt türelme fonala. Felkapta hát a vizes kannát és az ablakon át löntötte a veszekedő szakácsnét. A hidogvízkura hsznált, mert a löntött nőske beszédes ajka elnémult s dideregve kullogott el az ablak alól.

— **Az udvarló pechje.** Némely embert egész életem át üdöz a faum. Hasztalan fog bármibe, nem sikerül. Ha a legjobbat akarja is, visszafelé sül el a dolga. Ilyen peches atyánkfia lehet Főris Gábor is. A derék legény udvarolt egy szép leánynak s éj idején ment hozzá barátságos beszélgetésre, hogy a szülék meg ne sejdítsék szíve rejtegetett titkait. Tegnap este is szokott utján, a kapu tetején akart keresztül jutni. A már korhadt kapu azonban kidőlt alatta s maga alá temette a szerelmetes legényt. Szorult helyzetében kénytelen volt segítségért kiáltani. Az udvarban lakók ki is mentették a kapu alól, de mivel azt hitték, hogy lopni akart, alaposan helybenhagyva eresztették utnak.

x **Az Acetylen készülék-gyár, Klemm és Novák Kolozsvárt,** számos elismerő-levéllel bizonyítja, hogy készüléke a **legjobb** azok közt, melyek ez idő szerint e téren léteznek, miután ez alkatánál fogva egyrészt **teljes explodálási biztonsága,** másrészt **megbízható önműködő szerkezete,** gazdaságos gázfejlesztése, tiszta és egyszerű kezelhetősége és szolid építménye által **tűnik ki.**

— **Eleven álom.** A Nyil-utcában furesa esemény képezi most beszéd tárgyát. Egyik csizmadialegény azt álmodta a múlt éjjel, hogy az ő drága ezüst zsebóráját egyik társa eltalajdonította. Mikor felébredt, csakugyan hült helyét találta az órának. Visszagondolt álmára és gyanu alá fogta társát, a ki hosszas inquisitio után ki is vallotta, hogy ő vette el az órát, de csak tréfából. A tréfának folytatása lesz a rendőrségnél.

— **Az angol klub tagjai** értesítettek, hogy a f. hó 25-én tartani szándékolt matinéé, tekintettel arra, miszerint a Csonkai-Kör Vörösmarty ünnepélye ugyanaz nap délelőttjén lesz, elmarad. A matinéé helyett szombaton, f. hó 24-én este 8 órakor lesz felolvasó és tea-estély, melyen a tagok megjelenni sziveskedjenek. — Az elnökség.

— **Felakasztotta magát, mert nem csaphatott lakodalmat.** Szentandrás János h.-m.-vásárhelyi 67 esztendő parasztagza a fölötti elkeseredésében, hogy nősülni akaró fiának szegénysége miatt nem tud illendő és szép lakodalmat rendezni, a szalmás szinben felakasztotta magát. Hajnalban felkelt az ágyból, nem szólott a feleségének semmit, hanem elkövette végzetes tettét. Mikor felesége keresésére indult és megtalálta, akkor már szegény Szentandrás János halva volt. Elemészette magát, mert nem csaphatott fényes lakodalmat.

— **Harczias asszony.** Marczik István valóságos Nagy-Napoleon volt papucshős minőségében. A pipogya emberkét teljesen

hatalmában tartotta az asszonyának korlátlan uralma. Természetesen ily körülmények között az élet vajmi kevés gyönyört juttatott Marczik Istvánnak. Tegnap reggel nagy tette határozta el magát. Mikor az asszony szokásos szidalmaival halmozta el, felragadott egy fejszét s feleségének rohant. De az asszony kicsavarta kezéből a veszedelmes eszközt s a fejsze nyelével úgy elpáholta a fellázadt rabszolgát, hogy súlyos sebekkel szállították a kórházba.

— **A szesz hatása.** Hutka István faczér gubássegéd abbéli elkeseredésében, hogy azonnal nem birt keresethez jutni, betért egy pálinkás butikba s ott alaposan beszélt az Áron-léből. A becsudálkozott állítása szerint józanéletű — ember fejét a gőz földre huzta s a Hatvan-uteza járdáján elterülve mély álomba szenderedett, honnan egy rendőr ma hajnalban felszedette s bezállította a józanító intézetbe.

x **Jó fizetéssel** gyakorlott derék és aljvarrónók azonnal felvétetnek Antal Vinczéné szabászati és női ruha varrodájában, Csapó-uteza 18.

— **Szerencsétlenül járt.** Egy szegény napszámos ember járt szerencsétlenül tegnap. Szőke János Beresényi-utczai napszámos tegnap egy göresös tuskót akart felhasítani. Mikor belevágott, a fejsze megsekkelt a tuskóról és az éles fejsze ballábát érintette, mely a szerencsétlenség lábát kettéhasította. A szegény ember hangos segítségkiáltására összegyűltek a ház lakói és a sérültet hordágyon bezállították a kórházba.

x **Szép bajusz** leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres **Hajdusági pedró** használata által, mely minden **bajuszpedró készítmények között a legjobb!**

A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és **soha sem keményedik** meg.

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül, **terpentint** nem tartalmaz, igen kellemes illatu és **soha sem avasodik** meg.

Egy doboz ára: fehér és barna szinben 40 fillér. Kapható: Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy** Ferencz gyógyszerárában, H. Szoboszlón.

x **A modern thearapiában** az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan **Ferencz József keserűvizet** ajánlják. A Ferencz József keserűviz már huszonöt év óta van használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

Dr. J. G. Popp-féle

ANATHERIN

cs. k. udvari fogorvos
Bécs, 1876. Csak a
cégemmel tartalmazó
francia arany-nyo-
mású két eliquettel
ellátva valódi.

A ki egészséges száját és fogakat, erős foghúst, semmi fájdalmat nem akar, használjon csak Anatherint, ez nem tartalmaz semmi savat, mint a jelenkor legtöbb szájvize. Üvegenként frt 1.40, 1—, —.50.

Raktár: Mihalovits I., Tóth B. gyógyszerárában, valamint a legtöbb gyógytár és illatszerekkereskedésben.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Roberts megsebesült.

London, nov. 22. Az „Evening Standard“ fentartással közli azt a hirt, hogy Roberts lord tábornagy **leesett a lováról és súlyos sérüléseket szenvedett.**

Krüger Marseilleben.

Marseille, nov. 22. A Krüger fogadására alakult bizottság elhatározta, hogy mivel a Gelderland gőzös valószínűleg csak az esti órákban érkezik ide, Krügert csak holnap fogja ünnepiesen fogadni.

Páris, nov. 22. A Seine-departement tanácsának elnöksége elhatározta, hogy

pénteken a párisi községtanács elnökségével együtt kimegy a pályaudvarra Krüger üdvözlésére.

Schalk-Burger halálhíre.

London, nov. 22. Az esti lapok közlése szerint egy Fokvárosból érkezett magánlevél azt jelenti, hogy Transvál helyettes elnöke, Schalk-Burger e hónap 9-én a johannesburgi katonai kórházban belehalt sebeibe. Hivatalosan még nem erősítették meg ezt a hirt.

Sipido ügye.

Brüsszel, nov. 22. A Sipido kiszolgáltatása ügyében beadott interpelláció fölötti vita további folyamán a képviselőkamara elfogadta a Woeste által indítványozott napirendet, mely kimondja, hogy a kormány megtette kötelességét.

A kínai háboru.

— **Expresztudósítás.** —

Budapest, nov. 21.

New-York, nov. 20. A „New-York Times“ egy tudósítást közöl, a mely azt mondja, hogy egyes hatalmasságok titokban mégis Kína fölöstására törekszenek. A nagy kártérítési követeléseknek tulajdonképpen az a céljuk, hogy a fölöstást elkerülhetetlenné tegyék. Az Egyesült-Államok le akarják szállítani a kártérítés összegét, mert az az egyetlen eszköz Kína fölöstásának kikerülésére. Ha ez a fáradozásuk sikertelen lesz, az Egyesült-Államok kilépnek a koncertből.

Az „Evening Post“ azt mondja, hogy a köztudomásra jutott és a német birodalmi kancellár által megerősített békefeltételek újabb lépést jelentenek Kína szuverénitásának megsemmisítésére.

London, nov. 21. A Daily Telegraphnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Ideérkezett jelentés szerint ma táviratilag az özvegy császárnénak egy titkos rendeletét terjesztették, a mely az alkirályokat és kormányzókat fölsszólítja, hogy az ország minden részében készen legyenek a szövetségesek ellen való háborúra.

A Daily News-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy az udvar nélkülségek és kényelmetlenségek miatt, a melyeknek Sainganfuban ki van téve, nagyon szeretné ezt a helyet elhagyni, de teljesen Tungfuzsiang kezében van, a ki nem ment Kanszuba, mint előbb jelentették, hanem még Szinganfuban van, a hol 16 000 emberrel rendelkezik.

London, nov. 21. Reuter-ügynökség közli diplomáciai forrásból: Tekintettel arra, hogy Németország támogatta Belgiumnak azt a kívánságát, hogy területet kájon a Peiho balpartján, a belga király mint Kongo-állam szuverénje beleegyezett abba, hogy Német-Kelet Afrika és Kongó-állam határa a Kivu tó mellett Németország javára igazítsák ki. Azt hiszik, hogy ez a határkérdés most véglegesen fog rendeződni.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Nők klubja Bécsben.** Bécsben, a Trattner udvar első emeletén nemrég nyitották meg ünnepélyesen a „Nők klubját“ a nagy, 52 tagu hölgybizottság és számos újságíró és író jelenlétében, kiknek azonban mindjárt tudtukra adták, hogy ezután a klubból a férfiak teljesen ki lesznek zárva. A helyiségek a legmodernebbek, nagy fényűző és kényelemmel vannak berendezve. A ruhatárból nyílik a szalon, ezután következnek a tágas étterem, az olvasószoba, billardszoba s egy kis játékszoba. A klubhelyiségben minden kapható lesz, a mit egy modern kávéház nyújt, mérsékelt áron, borralalok nélkül; a kiszolgálást természetesen

tesen szintén nők végzik. A lapokra szánt összeg már eddig is 3000 koronát tesz. A klubnak már is 400 tagja van.

* **Előzékeny férj.** — A férjed a klubban van?

— Igen, de most korábban jön haza. Kötő Muki vidéken van és a férjem nem akarja, hogy egyedül legyek.

Zsaroló szerelmi postás.

— nov. 21.

Érdekes zsarolási pert fog tárgyalni legközelebb a pécsi bíróság, a melynek háttérét pikáns kis szerelmes históri képezi.

Egy szép és fiatal asszonyság szerelmi viszonyt folytatott egy kevésbé szép, de annál gazdagabb férfival, aki már rég nyakában hordja Hymennek ugynevezett rózsaszínű lánczát.

A csinos asszonyság és a kevésbé csinos férfi hetenkint kétszer találkozott és mindig az asszonyság lakásán. A légyottokról mindig pontos időben értesült a férfi. A postást az asszonyság takarítónője közvetítette, a kit bár a lelegején nem avattak be titkukba, de aki csakhamar rájött, hogy azokban a levelekben miről lehet szó.

Az asszony is, a férfi is nagyon megbízhatónak tartották a takarítónőt, a ki azonban három hó óta már 25 forintot esalt ki szép szerével az ifjútól. Ezt a jövedelmező forrást kiapadhatatlannak hitte a postillon d'amour és így a hét bizonyos napján mindig megjelent a hűséges szerető, de annál hűtlenebb férj lakásán, a ki kénytelen-kelletlen eleget tett kívánságának.

A férfi végre tuldrágának tartotta e legprimitívebb postaközlekedés költségeit és felfedte a kis asszony előtt a takarítónő visszaéléseit, aki erre nyomban kiadta az utját. Ez egy hónap előtt történt.

Tegnap az elüldözött takarítónő ismét meglátogatta a tilos berekben járó szerelmes férfit és 200 forintot követelt tőle, különben felfedezi titkát. Elárulja az asszonyt az urának és bevádolja őt a feleségénél. A férfi alkudozni próbált, de a takarítónő nem tárgyalt és elmondta, hogy bizonyítékai vannak. Megvannak a levelek, a melyeket ő az asszonynak küldözgetett. Másnap megtalálta mindig a kis menyecske zsebeiben.

A szerelmes ur annyira haragra lobbant, hogy a takarítónőt, özvegy Zugra Kellemennét kidobta lakásából és ellene a feljelentést zsarolás miatt megtette a bíróságnál.

De ez csak pillanatig tartott. Büszkeségének s erkölcsi érzetének utolsó scrupulusa is eltűnt. Udvariasan köszönt s kezét fogott a házigazdával. E kézfogás pecsételte meg az üzletet.

A lány bácsinak kezdte őt ezimezni. Ez hosszantotta Tamást, de meg a szülőket is. Ők egyszerre meg akarták indítani az ostromot. Blanka valamivel hosszabb ruhát kapott, a haját nagylányosan kontyba tűzték. Tamásnak szép tenorhangja volt, a lányka zongorakiséréte mellett ebéd után kisebbszerű hangversenyeket rendeztek, Tamás jól beszélt francziául; a leányba különös hajlamot diktáltak be a franczia nyelv iránt. Sokat beszéltek előtte a regényes Provence-ról, Bretagneról, hol a kelta és korz pásztorok ma is azt a hamisítatlan ősi frank eszményeket ápolják, a hol oly pompás a levegő. Majd egyszer ki is rándulnak oda.

Mindez természetesen a mama felügyelete alatt történt. Szántó egész napját az irodában töltötte. Csak délbén és este beszélgethetett Tamással s többnyire közhe-lyek voltak szóban.

Blanka azonban nem igen birt fogékonysággal a fjól rendezett találkák iránt. Kis lány volt még, szabadnak szerette magát érezni. Sokszor egész délután hasztalan keresték. Szaladgált össze-vissza a körutakon, vagy kavicskapósdit játszott a házmasterék pesztonkájával.

Ilyenkor aztán Tamás az asszonynyal beszélgetett. Szántóné nem tudta felejtetni azt, hogy férje már öreges s nem igen foglalkozik vele. El is panasolta ezt sokszor Tamásnak. Mi más az élet fiatal férj oldalán, kinek minden ideje, minden gondolata az övé volna.

Egyszer azt kérdezte Tamástól, hogy volt-e már szerelmes. Tamás elpirult s zagyvaságokat kordott össze. Azt hitte, parazon ül. Már oda akarta vágni, hogy ne zaklassák őt folyton, ugysis elveszi a lányukat.

Ekkor azonban odapillantott az asszonynya. Szántóné kéjes arcczal dőlt hátra karszékeben s úgy nézte a szép, megtermett fiút. Ugy csillogott a szeme, olyan kéjszóvára csuesorodtak össze ajkai. Tamás nem tudta mire vélni a dolgot. Most volt igazán izgatott.

Többször ismétlődött a jelenet, kisebb eltérésekkel. Az asszony mindjobban rabja lett Tamásnak, anélkül, hogy ez tudott volna valamit a dologról.

Egyszer aztán az asszony, mikor Tamás bejött s kezét fogott vele, megkapta azt az izmos kezét s forró, tüzes csókot nyomott rá.

(Folyt. köv.)

Szerda, nov. 28. „B“ bérlet — Troubadour. Nagy opera.

Csütörtök, nov. 29. „C“ bérlet — A kis lord. Péchy Aranka vendégfelléptével.

Péntek, nov. 30. „A“ bérlet — Aranyember. Péchy Aranka vendégfelléptével.

Szombat, decz. 1. — Fényes kiállításal, ujdonságul először: New York szépe. Operette.

Vasárnap, decz. 2. — másodsor: New York szépe. Operette.

Hétfő, december 3. — harmadsor: New York szépe. Operette.

Kedd, december 4. — negedsor: New York szépe. Operette.

Szerda, december 5. — ötödször: New York szépe. Operette.

Csütörtök, decz. 6. — ujdonságul először: Aranyasszony.

Péntek, december 7. — másodsor Aranyasszony.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Gyűjtsetek használt levélbélyegeket

minden országból valót és minden fajtát, még a legközönségebbeket is szegény gyermekeknek a papi pályára való kiképzésére, melyekért szép vallásos emlékek, főként rózsafüzérek a Krisztus urunk keresztire feszített alakjával, — nyakérmek Páduai Szent-Antal és a Jézuska képmásával Prágából adatkak.

Kérdezősküldések és küldemények a

„Bethlehem“ irodához Bregenzbe (Tirol) intézendők.

Acetylen.

Klemm és Novák Kolozsvárt

szállít oly Acetylen-készüléket, mely minden igénynek megfelel. Ezzel az összes hiányok pótolva vannak.

Következő tulajdonságokért kezesség vállaltatik: **explosziós biztonság, önműködő és gazdaságos gázfejlesztés, utólérhetően tiszta és gyors utantöltés, szolid kivitel és egyszerű kezelés.**

Saját szabadalom Európa és Amerika legnevezetesebb államaiban.

Ajánlanak továbbá Acetylen-berendezések kivitelét minden nemből és nagyságban. (Prospectusok, elismerő levelek, költségvetések ingyen és bérmentve.)

Prima Carbíd minden időben napi áron szállítatik. Ércnyomdal munkák minden faja, réz, sárgaréz, cink, alpaka stb.-ben rajz vagy modell után gyorsan és olcsón készíttetik.

A bevezetési szakmában jártas, szolid képviselő kerestetik.

Azonnal eladó.

I. Ujonnán épült emeletes ház.

II. A homokkertben, mintegy 1000 □ öl szőlőföld, a rajta levő urilakkal, istálló, kocsiszin.

III. 12 nyilas kitűnő karban levő szőlő; urilak, pincze, vinczellérház, istálló és minden megkivántató egyéb szükséges berendezésekkel.

Mindezen ingatlanok rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett

örök áron eladók, vagy valamely kisebb értékű ingatlannal elcserélhetők.

Értekezni lehet: **Deák Ferenc-utca 14. szám alatt, földszint:**

Bornyász József tulajdonossal.

CSARNOK

Tamás története.

Irta: Gál Zoltán.

Folytatás. 3.

Tamás is ilyen helyre került. Könnyen akad lányos apa. A rizikó nem nagy, csak nevelni kell a fiatal embert. Legrosszabb esetben négy esztendeig ingyen ette kenyereket. Jót tettek s vége.

A mosolygós arczu ügynök Szántó Kálmánékhöz vezette Tamást. Az apa jól fizetett hivatalnok volt. Javakorbéli ember, kin azonban a tűnő idő rajta hagyta nyomait. Felesége szép, derék asszonyka, nem hinné el senki róla, hogy tizennégy esztendő lány van. Maga a lány, Blanka feslő bimbó, ártatlan, szende. Társaságban nem volt soha. Kis lány még, a szoknyája is kurta.

Tamást szívesen fogadták. Az a becsületes ügynök előre megmondta neki, hogy mivel kell majd fizetnie ellátásáért. Szántóék ugysis tudták azt.

Tamás mégis elpirult, mikor belépett. Arra gondolt, hogy milyen önző a világ. Ezek itt kenyeret adnak neki, hogy maguk megszabaduljanak lányuktól.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 56.

Bérlet 46-ik szám „A“

Holnap, pénteken, november 23-án, ujdonságul először:

DOLLY.

Színmű 3 felvonásban, dal és tánczozal.

S Z E M É L Y E K :

Schütte	Hj. Szatmáry	Dolly	Szabó Irma
Amália	Breznay A.	Axel	Péchy L.
Julia	T. Halmi M.	Mallón	Tanay Fr.
Ramm	Nagy Gyula	Ringerson	Karacs Imre
Delling	Pataki Béla	Nybergné	Szigeti L.
Stolpe	Odry Árpád	Klára	Bárdos Irma

Holnapután, szombaton, nov. 24-én másodsor:

DOLLY.

Színmű 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Vasárnap, nov. 25-én két előadás; d. u. félhelyárrakkal: Kurucz fura ng. Népszínmű. — Este 7 és fél órakor bérletszűnetben: Aranylakodalom.

Hétfő, nov. 26. „C“ bérlet — Vereshaj u. Népszínmű.

Kedd, nov. 27. „A“ bérlet — B a l e k. Operette.

Kiadó lakás.

József kir. herceg-utca
8. számú ház földszintjén

**5 szoba az utcára
azonnal kiadó.**

Értekezhetni ott helyben: a ház mesternél és **Sesztina Lajos** piacz-utcai, vagy **Kardos László** Kossuth-utcai üzletében.

Vendéglő és szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Németh András-féle „Vasut”-hoz** címzett (Debreczen egyik legrégebb)

szálloda és vendéglőt

átvettem és megnyitottam.

Főtörekvésem mindig csak az leendő, hogy izletes ételek és tisztán kezelt boraimmal a közönség bizalmát és pártolását kiérdemeljem.

Dus étlap. Zónavacsora 10—20 krajczár.

Ujbor literje 36 kr.

Uj butorokkal berendezett szép, tiszta szobák.

Pártfogást kér tisztelettel

Fógel Ferencz,

vendéglős

Hunyady-utca, a népkerttel szemben.

Karácsonyi ajándékul

különösen alkalmas, gyönyörű kivitelű
fénykép nagyításaimra

(kis kép után is)

és festett arcsképeimre

felhívom figyelmét és kérem rendeléseit a késedelem elkerülése végett még idejében megtenni szíveskedjen.

Németi J.

fényképész,

műterme Piacz-utca 42. sz.

Doktor Kriegl József-féle
valódi angol

Tannochinin-pomádé

1. megakadályozza a haj és szakállszőr időelőtti kihullását és őszülését s előmozdítja ezek nővéését. Egy tégely, az őszszeg előzetes beküldése mellett, bérmentve és költségmentesen

2.

Before. 3 korona. After.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

Az utalvány így címzendő:
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

*** Nagyban vevőknek tetemes engedmény. ***

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

☛ rovataban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több, Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Érmelléki

és sostakerti borok kaphatók 25 frtjával — 50 litertől feljebb — Péterfia-utca 18. sz. a.

Kiadó

1901 május 1-ére Burgondia-utca 16. szám alatt 7 szoba, fürdőszoba, hozzá tartozó mellékhelyiségek, házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jövizű kuttal. Bővebbet Berger Jenő építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Mádudvar község

faiskolájából szombaton remek szép gyümölcsfa-oltványok lesznek a csemete piaczon.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászi és női ruha varroda terme.

DEBRECZEN, Csapó-utca 18. szám alatt (gyógyszertár udvar).

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmányutamból, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképeztetésem nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen téren nyert bő tapasztalataim reménytelenül engedik azt, hogy

a női divat legkényesebb igényeinek,

melyek a budapesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek, elvállalhatom, s oly darabok, mint **zsaketek, felöltők**, melyek műhelyemben fognak vezetésem mellett készítettetni.

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva, vagyok

☛ Szabászat tanítására hölgyek ☛ felvétetnek.

kiváló tisztelettel:

Antal Vinczéné.

100—150 drb

szarvasmarhát telelésre

elvállalok.

Ajánlkozásokat elfogad: **Dénes Ferencz** urad. tisztartó, Szilágy-Nagyaluban.

Uj női divat-terem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Piacz-utca 65. sz., Czégely-házban**, a Miklós-utca sarkán

Maison Steiner cég alatt

női divat-termet

nyitottam, a hol is megrendelésre a legutóbbi divat szerint **női ruhák, blousok, jouponok, colliék** stb. mérsékelt árszámításban készíttetnek. Tekintettel arra, hogy tapasztalataimat és szakképzettségemet Budapesten a legelőkelőbb műtermekben szereztem és csakis elsőrendű munkaerőt alkalmaztam, biztos reményem van, hogy t. megrendelőim legkényesebb ízléseinek

Kérem a n. é. közönséget, hogy próba-megrendeléseivel megtisztelni

Kiváló tisztelettel

Maison Steiner.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.